

Tytuł I

OCHRONA PRACY

ROZDZIAŁ I. OGÓLNE WIADOMOŚCI O OCHRONIE PRACY	1
§ 1. Pojęcie ochrony pracy	1
§ 2. Przedmiot i zakres ochrony pracy	3
ROZDZIAŁ II. PRAWNE ŚRODKI OCHRONY PRACY	7
§ 1. Środki ochrony prewencyjnej	7
§ 2. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów lub zasad ochrony pracy	9
ROZDZIAŁ III. OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRACY	12
§ 1. Obowiązki zakładów pracy	12
§ 2. Obowiązki pracowników	15
§ 3. Obowiązki (zadania) innych podmiotów	17
ROZDZIAŁ IV. KOMPENSACJA SZKÓD Z TYTUŁU OCHRONY PRACY	18
§ 1. Odpowiedzialność zakładu pracy za uszczerbek na zdrowiu lub śmierć pracownika wskutek wypadku przy pracy	19
1. Uwagi wstępne	19
2. Pojęcie wypadku przy pracy	24
3. Podstawy odpowiedzialności zakładu pracy za wypadek przy pracy	32
4. Przesłanki odpowiedzialności	35
5. Ogólna charakterystyka systemu i zakresu kompensacji szkód poniesionych przez pracownika i członków jego rodziny wskutek wypadku przy pracy	35
6. Rodzaje świadczeń powypadkowych	38
A. Jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu	38
B. Jednorazowe odszkodowanie z tytułu śmierci pracownika	41
C. Świadczenie wyrównawcze	43
D. Odszkodowanie za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy	44
§ 2. Odpowiedzialność osób trzecich za szkody spowodowane wypadkiem przy pracy	45
§ 3. Odpowiedzialność majątkowa zakładu pracy za choroby pracowników	48
1. Odpowiedzialność za choroby zawodowe	48
2. Odpowiedzialność za tzw. choroby pracownicze	50
§ 4. Ubezpieczenie z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej	50
1. Uwagi wstępne	50
2. Podstawa i rodzaje świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej	51

3. Świadczenia na rzecz pracownika dotkniętego skutkami wypadku przy pracy lub choroby zawodowej	52
A. Renta inwalidzka	52
B. Zasiłki	53
C. Świadczenie rehabilitacyjne	53
D. Świadczenia w naturze	53
4. Świadczenia na rzecz członków rodziny pracownika zmarłego wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej	54
§ 5. Ubezpieczenie z tytułu wypadków w drodze do pracy i z pracy	55
§ 6. Postępowanie w sprawie wypadku przy pracy, choroby zawodowej i uszczerbku na zdrowiu oraz zasady wypłacania świadczeń przez zakłady pracy	56
§ 7. Kierunki dalszego rozwoju systemu świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	57
ROZDZIAŁ V. OCHRONA PRACY KOBIEC	59
§ 1. Uwagi wstępne	59
§ 2. Ochrona zdrowia kobiet pracujących	63
§ 3. Ochrona pracy kobiet w związku z macierzyństwem	65
1. Założenia ogólne	65
2. Ochrona przed pracą szkodliwą dla zdrowia, pracą w godzinach nadliczbowych, nocną i delegowaniem poza stałe miejsce pracy	67
3. Zwolnienia od obowiązku wykonywania pracy w związku z macierzyństwem	69
A. Urlop macierzyński	69
B. Urlop wychowawczy	71
C. Inne zwolnienia od pracy	74
4. Wzmocniona ochrona przed rozwiązaniem stosunku pracy	75
5. Ochrona przed zmianą stosunku pracy	79
§ 4. Ochrona pracy kobiet sprawujących pieczę nad dziećmi przyjętymi na wychowanie i powierzonymi ich opiece	80
§ 5. Wnioski	81
ROZDZIAŁ VI. OCHRONA PRACY MŁODOCIANYCH	83
§ 1. Założenia ogólne	83
§ 2. Rozwój ochrony pracy młodocianych w Polsce przed kodyfikacją prawa pracy	87
§ 3. Zatrudnianie młodocianych	89
1. Ogólne zasady	89
2. Zawieranie i rozwiązywanie umów w celu przygotowania zawodowego	91
§ 4. Ochrona zdrowia młodocianych	95
§ 5. Prawa i obowiązki młodocianych	97
§ 6. Obowiązki zakładów pracy wobec młodocianych zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego	99
§ 7. Rzemieśnicza nauka zawodu	100
§ 8. Kierunki dalszego rozwoju prawa pracy w dziedzinie zatrudniania i ochrony pracy młodocianych	100
ROZDZIAŁ VII. KONTROLA I NADZÓR NAD PRZESTRZEGANIEM PRZEPISÓW I ZASAD OCHRONY PRACY	102
§ 1. Inspekcja pracy	102
1. Uwagi wstępne	102

2. Pojęcie, geneza i rozwój inspekcji pracy	103
3. Organizacja inspekcji pracy w PRL	106
A. Państwowa Inspekcja Pracy	106
B. Społeczna inspekcja pracy	107
4. Kompetencje i formy działania organów inspekcji pracy	108
A. Uwagi ogólne	108
B. Państwowa Inspekcja Pracy	110
C. Społeczna inspekcja pracy	112
§ 2. Inne organy kontroli i nadzoru w dziedzinie ochrony pracy	113

Tytuł II

PRAWO SPORÓW PRACY

ROZDZIAŁ VIII. OGÓLNE WIADOMOŚCI O PRAWIE SPORÓW PRACY	115
§ 1. Uwagi wstępne	115
§ 2. Rozwój prawa sporów pracy w Polsce	116
1. Okres przed kodyfikacją prawa pracy (lata 1918—1974)	116
2. Okres od 1975 r.	118
ROZDZIAŁ IX. ZBIOROWE SPORY PRACY	120
§ 1. Zbiorowe spory pracy a współczesne koncepcje ładu społecznego	120
1. Zbiorowe spory pracy w kapitalizmie	120
2. Zbiorowe spory pracy w socjalistycznym układzie stosunków społeczno-gospodarczych	124
3. Rola prawa w rozwiązywaniu zbiorowych sporów pracy	126
§ 2. Tryb likwidowania zbiorowych sporów pracy	130
1. Uwagi wstępne	130
2. Likwidowanie sporów zbiorowych w trybie niekonfliktowym	133
3. Konfliktowe formy likwidowania sporów zbiorowych	136
A. Strajk	136
a) Geneza i rozwój zjawiska strajków pracowniczych	136
b) Strajk jako zdarzenie prawne (pojęcie, rodzaje)	138
c) Źródła i granice (zakres) prawa do strajku	142
d) Organizacja strajku	147
e) Wpływ strajku na indywidualne stosunki pracy	148
f) Ochrona prawa do strajku i sankcje niezgodnego z prawem zorganizowania strajku, kierowania strajkiem oraz udziału w strajku nielegalnym	149
B. Inne formy konfliktowego likwidowania sporów zbiorowych	151
ROZDZIAŁ X. LIKWIDOWANIE INDYWIDUALNYCH SPORÓW ZE STOSUNKU PRACY	152
§ 1. Uwagi wprowadzające	152
§ 2. Ustrój i kompetencje organów powołanych do likwidowania sporów z zakresu prawa pracy	154
1. Uwagi ogólne	154
2. Komisje pojednawcze	156
3. Sądy	158
A. Sądy pracy (wydziały) w sądach rejonowych	158
a) Ustrój	158
b) Kompetencje	159
B. Sądy pracy (wydziały) w sądach wojewódzkich	167
C. Sąd Najwyższy	168

§ 3. Postępowanie pojednawcze	169
§ 4. Postępowanie w sprawach rozpoznawanych w trybie procesowym	172
1. Ogólne założenia	172
2. Postępowanie przed sądami pracy w sądach rejonowych	180
3. Postępowanie przed sądami pracy w sądach wojewódzkich	187
4. Postępowanie przed Sądem Najwyższym	191
§ 5. Wykonywanie orzeczeń i ugód	193
1. Wiadomości ogólne	193
2. Wykonywanie tytułów zasadzających należności pieniężne	195
3. Wykonywanie tytułów zasadzających świadczenia niepieniężne	196
ROZDZIAŁ XI. LIKWIDOWANIE SPORÓW ZE STOSUNKU PRACY W TRYBIE POZAPROCESOWYM	198
§ 1. Postępowanie wewnątrzzakładowe	198
§ 2. Postępowanie administracyjne	199
§ 3. Postępowanie interwencyjne	200
ROZDZIAŁ XII. PRZEDAWNIE NIE I TERMINY ZAWITE	202
§ 1. Uwagi wstępne	202
§ 2. Przedawnienie roszczeń	203
§ 3. Terminy zawite	209

Tytuł III

PRAWO ADMINISTRACJI PRACY

ROZDZIAŁ XIII. WIADOMOŚCI OGÓLNE	213
§ 1. Pojęcie, geneza i rozwój administracji pracy	213
§ 2. Ogólna charakterystyka prawa administracji pracy	215
ROZDZIAŁ XIV. PODMIOTY (ORGANY) ADMINISTRACJI PRACY	217
§ 1. Państwo	217
1. Organy administracji państwowej	217
2. Organy specjalne	218
§ 2. Uspołecznione zakłady pracy	219
§ 3. Organizacje uczestniczące w administracji pracy	220
ROZDZIAŁ XV. ADMINISTRACJA W SPRAWACH ZATRUDNIENIA	223
§ 1. Uwagi wstępne	223
§ 2. Zadania ogólne	226
§ 3. Poradnictwo zawodowe	226
§ 4. Administrowanie zasobami pracy	227
1. Uwagi wstępne	227
2. Pośrednictwo pracy	230
3. Planowe zatrudnianie pracowników	233
A. Uwagi ogólne	233
B. Zatrudnianie absolwentów	235
a) Zatrudnianie absolwentów szkół wyższych	235
b) Zatrudnianie absolwentów innych szkół	238
c) Wnioski ogólne	238
C. Zatrudnianie fachowych pracowników służby zdrowia	239

4. Zatrudnianie inwalidów i pracowników niepełnosprawnych . . .	240
5. Prawo do zatrudnienia oraz szczególne uprawnienia pracowników i członków ich rodzin w związku ze służbą wojskową . . .	242
6. Werbunek pracowników	244
7. Postępowanie wobec osób wstrzymujących się od pracy najemnej	245
§ 5. Aktywizacja zawodowa	248
§ 6. Szkolenie zawodowe	249
ROZDZIAŁ XVI. ADMINISTRACJA W DZIEDZINIE PŁAC	250
§ 1. Uwagi wstępne	250
§ 2. Podmioty administracji płac i zakres ich kompetencji	253
ROZDZIAŁ XVII. ADMINISTRACJA W SPRAWACH SOCJALNYCH	256
§ 1. Uwagi ogólne	256
§ 2. Podmioty administracji socjalnej i formy ochrony socjalnej pracowników i ich rodzin	258
ROZDZIAŁ XVIII. ADMINISTRACJA W DZIEDZINIE OCHRONY ZDROWIA I SPRAWNOŚCI ZAWODOWEJ PRACOWNIKÓW	262
§ 1. Organizacja pracowniczej służby zdrowia	262
§ 2. Organizacja służb bezpieczeństwa i higieny pracy	263
§ 3. Organizacja systemu rehabilitacji zawodowej	264

Tytuł IV

PRAWO RUCHU ZAWODOWEGO

ROZDZIAŁ XIX. WIADOMOŚCI OGÓLNE	267
ROZDZIAŁ XX. PRAWO ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH	270
§ 1. Powstanie i rozwój ruchu związkowego	270
§ 2. Podstawowe założenia ruchu związkowego	276
1. Uwagi wstępne	276
2. Prawa związkowe	276
A. Prawo zrzeszania się w związkach zawodowych (wolność związkowa)	276
B. Inne prawa związkowe	285
3. Funkcje i kompetencje związków zawodowych	287
4. Organizacja wolnego ruchu związkowego	294
A. Podstawowe zasady	294
B. Struktura organizacyjna i tworzenie związków zawodowych	301
§ 3. Ochrona praw związkowych	304
ROZDZIAŁ XXI. PRAWO SAMORZĄDÓW PRACOWNICZYCH	309
§ 1. Uwagi wstępne	309
§ 2. Problem samorządności pracowniczej w socjalizmie	315
§ 3. Rozwój samorządności pracowniczej w Polsce	317
§ 4. Struktura organizacyjna samorządu załogi przedsiębiorstwa państwowego	321

VIII

Spis treści

§ 5. Kompetencje samorządu załogi	324
§ 6. Pozycja samorządu wobec dyrektora przedsiębiorstwa, związków zawodowych oraz innych organizacji	325
§ 7. Perspektywy	329
OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW	331
SKOROWIDZ RZECZOWY	333
INDEKS NAZWISK	353
SKOROWIDZ TERMINÓW OBCOJĘZYCZNYCH	361